

MAKROEKONOMIKA

Národní hospodářství
Hospodářská politika státu

NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

- je soubor činností hospodářského charakteru uskutečňovaných na území státu subjekty podnikání a občany. Je tvořeno soustavou hospodářských subjektů, které se zabývají různou hospodářskou činností.
- Mezinárodní porovnávání národních ekonomik
 - Ekonomická síla
 - Ekonomická úroveň

Subjekty národního hospodářství

- Domácnosti
- Firmy
- Stát

- Fyzické osoby
- Právnícké osoby

Struktura národního hospodářství

- Podle sektoru:
 - primární (prvovýroba, těžební průmysl)
 - sekundární (zpracovatelský průmysl)
 - terciární (zdravotnictví, školství, doprava, obchod...)

- Podle odvětví
 - v čele odvětví stojí ministr - min. dopravy a spojů, zdravotnictví, školství, průmyslu a obchodu, financí...
 - ústřední orgány - vláda, kancelář prezidenta republiky, kancelář parlamentu
 - ČNB, Český statistický úřad, BIS

- Základní rozdělení podle hospodářských odvětví:

průmysl, zemědělství, lesnictví, stavebnictví, doprava, spoje, obchod, cestovní ruch, peněžnictví a pojišťovnictví, správa, zdravotnictví, školství, kultura, soudnictví, prokuratura, obrana a bezpečnost.

Úroveň národního hospodářství

- je míra, do které je národní hospodářství schopno uspokojovat potřeby společnosti
- Přírodní bohatství
- Národní bohatství
- Obyvatelstvo

Základní funkce nár. hosp.

- uspokojování rostoucích potřeb obyvatel a společnosti statky a službami, ochrana a tvorba příznivého životního prostředí.

Výkonnost nár. hosp. a její měření

- Vývoj NH se sleduje pomocí veličin označovaných jako makroekonomické veličiny nebo makroekonomické agregáty.
- Potenciální produkt
- HDP
- HNP

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA STÁTU (HPS)

- Cíle HPS
 1. Plná zaměstnanost
 2. Cenová stabilita
 3. Uspokojivé tempo růstu HDP
 4. Vyrovnaná bilance zahraničního obchodu

Nástroje HPS

- Monetární politika
- Fiskální politika
- Důchodová a cenová politika
- Vnější obchodní a měnová politika
- Legislativní a právní systém

Monetární politika

- **Je souhrnem opatření a zásad, které mají prostřednictvím měnových nástrojů prosazovat plnění měnových cílů.** Monetární politika je nástroj v rukou Centrální banky a jejím základním cílem je **hlídání a aktivní ovlivňování míry znehodnocení peněz – inflace.**
- **Expanzivní**
- **Restriktivní**

Fiskální politika (rozpočtová)

- Je nástrojem hospodářské politiky státu **v rukou vlády.**
- **Veřejné finance:**
 1. Státní rozpočet
 2. Rozpočty orgánů místní samosprávy
 3. Speciální fondy
 4. Finance státních podniků

- Tvorba státního rozpočtu
- **Formy státního rozpočtu**
vyrovnaný (příjmy=výdaje)
přebytkový (příjmy>výdaje)
schodkový (příjmy<výdaje)

- **Příjmy státního rozpočtu**

- jsou tvořeny především daněmi, správními poplatky a pokutami.

- **Výdaje státního rozpočtu**

Jsou dvojí povahy:

- 1) Vládní nákupy statků a služeb

- 2) Transferové platby (mandatorní výdaje)

Důchodová a cenová politika

- Nominální a reálná mzda
- Vláda má v rukou následující **nástroje důchodové a cenové politiky**:
 - Regulace mezd
 - Regulace cen

Vnější měnová a obchodní politika

- Cílem je v dlouhodobém horizontu udržet **vyrovnanou platební bilanci** země (rovnováhu mezi toky směřujícími ze země ven a toky směřujícími do země).
- **Nástroje:**
 - intervence na devizových trzích
 - kvóty,
 - cla, vývozní subvence,
 - neviditelné překážky dovozu

- Měnový kurz
- Valuty
- Devizy

Legislativní a právní systém

- se zabývá tvorbou nových zákonů a novelizací stávajících zákonů.